

GEWOON GOED ONDERWIJS

BESTUURSVERSLAG 2020

LEREN MET ZIN

INHOUD

Voorwoord	3
Inleiding	4
Hoofdstuk 1	
Wie is Stichting Sint Josephscholen?	5
1.1 Profiel	5
1.2 Organisatie	5
Hoofdstuk 2	
Onderwijs & kwaliteit in 2020	8
2.1 Wat is gewoon goed onderwijs?	8
2.2 Werken aan kwaliteit	9
2.3 Onderwijs op maat	10
2.4 Hoe ging het met onze leerlingen?	10
2.5 Hoe ging het met andere belanghebbenden?	12
Hoofdstuk 3	
Het jaar 2020 voor onze medewerkers	15
3.1 Medewerkers in aantal en naar functie, leeftijd en geslacht	15
3.2 Verzuim en vervanging	15
3.3 Goed werkgeverschap	16
Hoofdstuk 4	
Wat hebben we nog meer gedaan	18
4.1 Strategische visie	18
4.2 Huisvesting	19
Hoofdstuk 5	
Financiën	21
5.1 Algemeen	21
5.2 Toelichting op de exploitatierekening	22
5.3 Toelichting op de balans	26
5.4 Financiële kengetallen	28
5.5 Toekomstparagraaf	29
5.6 Continuïteitsparagraaf	30
Bijlage	34

VOORWOORD

Hierbij presenteren wij het bestuursverslag 2020 van de Stichting Sint Josephscholen. Met dit verslag leggen wij verantwoording af over onze activiteiten in het afgelopen kalenderjaar.

2020 stond vooral in het teken van de coronapandemie. Het virus heeft grote impact gehad op onze hele maatschappij en dus ook op ons onderwijs. De eerste lockdown deed een groot beroep op de vindingrijkheid van al onze medewerkers. Alle zeilen werden bijgezet om de leerlingen toch van onderwijs te voorzien. De creatieve wijze waarop hier invulling aan werd gegeven is kenmerkend voor onze stichting. De reacties van ouders en leerlingen waren hartverwarmend. Geleidelijk ontgroeiden we deze eerste fase en werd er op professionele wijze invulling gegeven aan afstandsonderwijs, gecombineerd met fysieke opvang voor kwetsbare leerlingen en kinderen van ouders met een cruciaal beroep. Diep respect hebben we voor de wijze waarop onze professionals dit hebben opgepakt.

Hoewel corona de agenda's beheerste, was er toch tijd voor een aantal andere belangrijke kwesties. De bouwactiviteiten gingen gewoon door. Kindcentrum TOON werd geopend en onze eerste school op de andere Waaloever opende haar deuren. Inmiddels worden er plannen gemaakt voor een tweede school in dit uitbreidingsgebied. Het al eerder ingezette veranderingsproces met betrekking tot de governance binnen onze stichting is afgerond. De Stichting Sint Josephscholen kent nu een zogenaamd two-tier-model, hierbij is de leiding belegd bij een professionele bestuurder en wordt het intern toezicht uitgevoerd door een raad van toezicht.

Medio oktober 2020 werden we verrast door het bericht dat onze bestuurder, mevrouw van den Brand, onze stichting zou gaan verlaten. Wij betreuren dit ten zeerste, maar respecteren haar keuze om een nieuwe, uitdagende klus op te willen pakken. Gelukkig zijn we er in geslaagd om tijdig een adequate oplossing te vinden: met de komst van de heer van der Mark als bestuurder ad interim en een succesvol afgeronde procedure voor een nieuwe bestuurder, kunnen we vol vertrouwen het nieuwe jaar tegemoet zien.

Harry Gerichhausen

Voorzitter Raad van Toezicht Stichting St. Josephscholen

INLEIDING

Met dit bestuursverslag blikt het bestuur van Stichting Sint Josephscholen terug op het kalenderjaar 2020. In dit document vindt u algemene informatie over de rechtspersoon, het onderwijs, de leerlingen, de medewerkers en onze stichting. Daarnaast geeft de jaarrekening inzicht in de financiële gegevens die daarmee gemoeid zijn.

Stichting Sint Josephscholen, dat zijn wij samen! Veertien scholen die met elkaar en met het bestuur en bestuursbureau zich focussen op onderwijs aan kinderen in Nijmegen.

Op 31 december 2020 telde onze organisatie 383 medewerkers, van wie 85,1 %, voor de klas staat; mensen met een dagelijkse professionele uitdaging. Wij investeren in leerkrachten, omdat we weten dat zij de belangrijkste factor zijn in het leerproces van kinderen. We zijn trots op ons lage verzuimcijfer. In 2020 was dat 4,5 %.

Wij kunnen concluderen dat 2020 door Corona een intensief jaar is geweest voor ons met twee keer een lock-down met afstandsonderwijs en noodopvang. Maar samen hebben we veel werk verzet en veel veerkracht en flexibiliteit laten zien.

Onze veertiende school De Boomgaard is na de zomervakantie gestart. En ook de leerlingen en medewerkers van voorheen Het Octaaf zijn verhuisd naar het nieuwe gebouw met de nieuwe naam Kindcentrum TOON.

Graag spreek ik mijn waardering en bewondering uit aan iedereen binnen Stichting St. Josephscholen, die een bijdrage heeft geleverd aan het leveren van goed onderwijs voor de kinderen in Nijmegen.

Veel plezier bij het lezen over onze Stichting en de activiteiten in 2020. Voor vragen of opmerkingen zijn wij graag bereikbaar.

Lowi van der Mark

Bestuurder ad interim, Stichting Sint Josephscholen

WIE IS STICHTING SINT JOSEPHSCHOLEN?

Stichting Sint Josephscholen (SJS) bestaat uit veertien basisscholen in de stad Nijmegen, met zo'n 3663 leerlingen (peildatum 1 oktober 2020) en 383 personeelsleden. Stichting Sint Josephscholen staat voor kwalitatief goed onderwijs.

1.1 | Profiel

Missie

Stichting Sint Josephscholen biedt door de inzet van vakbekwame en betrokken professionals eigentijds basisonderwijs, dat elk kind op een persoonlijke manier voorbereidt op het functioneren in de zich ontwikkelende samenleving.

Visie

Zorgen voor gewoon goed basisonderwijs is de kernactiviteit van Stichting Sint Josephscholen. Wij geloven dat er naast de cognitieve basis een mensgerichte benadering nodig is om onze leerlingen in de huidige en toekomstige samenleving en in het vervolgonderwijs goed te laten functioneren.

Strategische visie 2020-2024

De Strategische Visie 2020-2024 is op 25-06-2019 goedgekeurd. Deze visie is per schooljaar, in de periode 2020-2024, formeel ons kader en geeft ons richting bij keuzes en denken. De drie thema's: gewoon goed onderwijs, vakmanschap en menselijke maat spelen daarbij de hoofdrol. De visie en het proces om te komen tot deze visie hebben de verbinding tussen scholen versterkt. Daarmee hebben we recht gedaan aan het overkoepelende thema: *in verbinding*.

Identiteit

Het fundament voor onze katholieke identiteit is de wijze waarop we met elkaar omgaan. Dit geldt op alle niveaus als de basis voor onze primaire taak: gewoon goed onderwijs verzorgen voor alle kinderen op onze scholen. Daarbij is

onze inspiratiebron de joods-christelijke traditie. Wij werken vanuit de overtuiging dat ieder mens respect verdient en dat de maatschappij erbij gebaat is dat wij waardering hebben voor het eigene van de ander. Verbinding met de omgeving en met elkaar staat centraal in het handelen van al onze medewerkers. Onze scholen positioneren zich midden in de samenleving en worden op een moderne en bedrijfsmatige wijze aangestuurd.

1.2 | Organisatie

Stichting

Stichting Sint Josephscholen
Bestuursnummer 47100
Kelfkensbos 38
6511 TB Nijmegen
024 - 38 182 83
www.josephscholen.nl

Structuur van Stichting Sint Josephscholen

De Stichting Sint Josephscholen kent een bestuurder en een raad van toezicht. Per 25-02-2020 is overgegaan van een one-tier-model (waarin toezichthouders onderdeel zijn van het bestuur en

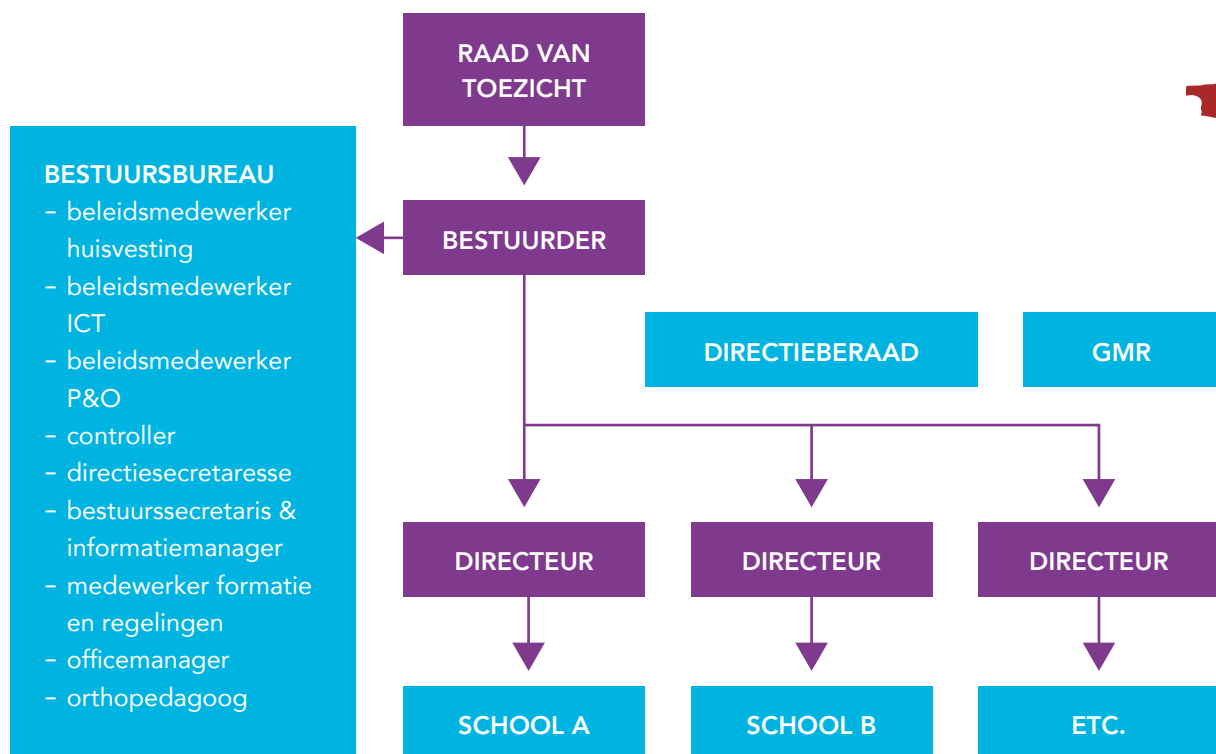
het bestuur bestaat uit uitvoerende en toezicht-houdende bestuurders) naar een two-tier-model (waarin er een scheiding is tussen het bestuur en de toezichthouders).

Het bestuur heeft de dagelijkse leiding over de stichting. De raad van toezicht houdt toezicht op het bestuur. De taken en verantwoordelijkheden van de bestuurder en van de raad van toezicht zijn vastgelegd in de statuten en reglementen van de stichting.

Het bestuursbureau opereert onder verantwoording van de bestuurder.

Er is een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) actief. Van elke SJS-school neemt één ouder en één personeelslid zitting in de GMR. Het bevoegd gezag wordt in de GMR vertegenwoordigd door de bestuurder van de stichting.

Figuur 1 | Organogram

Bestuur

Het bestuur bestond het gehele verslagjaar 2020 uit mevrouw Luciënne van den Brand.

Raad van toezicht

De raad van toezicht bestond het gehele verslagjaar 2020 uit de volgende leden:

- De heer Harry Gerichhausen (voorzitter)
- De heer Erik van Ginkel
- De heer Edger Gubbels
- De heer Ernst van Glansbeek
- Mevrouw Miranda Smits

De leden van de raad van toezicht hebben in 2020 een actieve rol gehad als lid en/of voorzitter in diverse door de raad van toezicht ingestelde commissies.

- De heer Harry Gerichhausen (voorzitter), lid remuneratiecommissie
- De heer Erik van Ginkel, voorzitter auditcommissie
- De heer Edger Gubbels, lid remuneratiecommissie en lid auditcommissie per april 2020
- De heer Ernst van Glansbeek, lid auditcommissie t/m maart 2020,
- Mevrouw Miranda Smits

In het verslagjaar heeft de raad van toezicht besloten om ook een commissie onderwijskwaliteit in te stellen. Hierin zullen vanaf 2021 de heer Ernst van Glansbeek en mevrouw Miranda Smits zitting nemen.

Bij het invullen van goed bestuur hanteert de raad van toezicht de principes van de Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs.

In de bijlage is het verslag van de raad van toezicht toegevoegd.

Figuur 2 | Onze scholen

School	Directeur	Website
 St. Nicolaas jenaplanbasisschool	Janneke Folker	www.sint-nicolaasschool.nl
	Mandy Gerardu	www.bsbrakkenstein.nl
	Annelies Aalbers	www.hazesprong.nl
	Annejan Kroneman	www.bshetkleurrijk.nl
	Patricia Cloosterman	www.sterredans.nl
	Ilse Buijtsels	www.montessori-nijmegen.nl
	Dick Heldoorn	www.kleinheyendaal.nl
	Jeroen Claassen	www.petruscanisius.nl
	Leidje Witte a.i.	www.dedriemaster-nijmegen.nl
	Judith Heijmans	www.dekleinewereldnijmegen.nl
	Angeliën van Beekveld	www.ikcdewieken.nl
	Milou van Wensen a.i. (per 1 augustus 2020), Simone Wannet (t/m 31 juli 2020)	www.kindcentrumtoon.nl
	Heleen Tonn	www.bsdeakker.nl
	Jeroen Claassen	www.bsdeboomgaard-lent.nl

ONDERWIJS & KWALITEIT IN 2020

In dit hoofdstuk leest u wat onderwijskwaliteit voor ons betekent en hoe dit binnen Stichting Sint Josephscholen is ingevuld. Daarnaast is beschreven hoe het met de leerlingen in 2020 is gegaan.

2.1 | Wat is gewoon goed onderwijs?

In onze strategische visie staat: “Wij vragen veel van kinderen, en daarmee indirect ook van onszelf. Kinderen leren beter als ze worden uitgedaagd om verder te komen, alle wetenschappelijke onderzoeken onderstrepen dat. Het is een van de mooiste bewegingen die een mens maken kan: verder reiken dan gisteren. We helpen kinderen om de bagage te verwerven die ze nodig hebben voor een leven in een technologisch hoogwaardige en sociaal complexe samenleving. Het is onze taak om een basis te leggen waarmee zij succesvol het vervolgonderwijs en de samenleving tegemoet kunnen treden.”

Gewoon goed onderwijs gaat bij de kernvakken in elk geval over leren lezen, leren schrijven en leren rekenen. Bij alle Josephscholen bestaat ons onderwijs uit het leren van de kernvakken én uit de brede vorming. De eerste verkenning van wie een kind kan en wil zijn; een kompas voor later, ‘als je groot bent’. Veertien scholen betekent een grote diversiteit. Elk van de Josephscholen legt hierin andere accenten; denk aan kunst of creativiteit, maar ook het samenleven. Ouders mogen hierin wat te kiezen hebben. Wel hebben alle Josephscholen de overeenkomst dat onderwijs als een vak wordt gezien, waarbij de leerkracht één van de sleutelberoepen is in onze samenleving en waarbij vakmanschap centraal staat.

Onderwijsopdracht

Zorgen voor goed basisonderwijs is gebaseerd op vier pijlers:

- learning to do
- learning to know
- learning to live together
- learning to be

De ‘Four Pillars of Education’ vormen de basis van het UNESCO-rapport ‘Learning: the treasure within’ (Jacques Delors 1996). De vier pijlers kunnen niet los van elkaar gedefinieerd worden. Ze vullen elkaar aan en versterken elkaar. Alle SJS-scholen en de mensen die er werken onderschrijven deze vier pijlers en de hieruit voortkomende onderwijsopdrachten. Wij onderscheiden daarbij:

1. een ideologische basis

- wij geven onderwijs voor alle kinderen ongeacht ras, godsdienst en geaardheid
- wij richten ons op de meer-dimensionaliteit van het bestaan
- wij dragen bij aan een betere samenleving

2. een pedagogische en agogische basis

- wij zorgen voor een stimulerend en accepterend pedagogisch en agogisch klimaat
- wij richten ons op de ontplooiing van kinderen tot volwaardige mensen

3. een didactische basis

- wij zien het kind en weten waar het kind zich in zijn ontwikkeling bevindt

2.2 | Werken aan kwaliteit

Schoolzelfevaluatie

Wat willen we onze kinderen leren (in de enge zin van het woord in dit geval) en – minstens zo interessant – leren ze dat ook? Hoe komen we daarachter? Datafeedback geeft een deel van het antwoord en levert daarom een belangrijke bijdrage aan schoolontwikkeling en het signaleren waar zorg nodig is.

Iedere school maakt tweemaal per schooljaar op basis van een vastgesteld format een schoolzelfevaluatie. De schoolzelfevaluatie vergelijkt de actuele opbrengsten bijvoorbeeld met het niveau van de opbrengsten in de eerdere schooljaren. Zo stellen we vast of de opbrengsten op de school zich ontwikkelen conform de vastgestelde streefniveaus, het landelijk gemiddelde, de inspectienormen en de standaardverdeling van de vaardigheidsniveaus.

Collegiale visitaties

Sinds 2018 vinden er collegiale visitaties plaats, waar een visitatieteam bestaande uit een collega-directeur en de bestuurder een school twee keer per jaar bezoekt. Naast het gebruikelijke gesprek en de data- en documentanalyse wordt op de school een aantal klassenbezoeken afgelegd. Vervolgens formuleert de school voor een tweede gesprek een specifieke kijkvraag. Afhankelijk van deze vraag kunnen bijvoorbeeld leerlingenraad of ouders bij de visitatie betrokken worden. Deze wijze van collegiale visiteren is enthousiast ontvangen en in 2019 zijn we hiermee doorgegaan. Leren met en van elkaar krijgt zo een extra dimensie op de Josephscholen.

In 2020 hebben de visitaties in een compacte vorm plaatsgevonden in verband met corona.

De tweede visitatieronde van schooljaar 2019/2020 is slechts beperkt doorgegaan. Scholen hebben wel een schoolzelfevaluatie gemaakt. Er is gekeken naar scholen waar sprake is van risico's. Op één school is de visitatie (in aangepaste vorm, nl. digitaal) doorgegaan. Het digitaal voeren van het gesprek zoals we gewend zijn in onze cyclus verliep naar wens. Zowel voor de school die werd gevisiteerd als voor het visitatieteam.

In het najaar van 2020 heeft de eerste visitatieronde van schooljaar 2020/2021 ook digitaal plaatsgevonden. Op 2 scholen na zijn alle scholen in deze ronde gevisiteerd.

Toezicht op kwaliteit van onderwijs op scholen

Eén keer in de vier jaar moet de Inspectie van het Onderwijs elke school bezoeken. Als de inspectie geen risico's ziet (bijvoorbeeld in de eindopbrengsten), dan kiest de inspectie steeds vaker voor een thema-onderzoek. Per jaar worden thema's hiervoor bepaald, meer informatie vind je op de website van de inspectie. Het thema-onderzoek levert veel en gericht informatie op. De inspectie krijgt hierdoor een landelijk beeld van het onderwijsstelsel.

Alle Josephscholen beschikken over een basisarrangement in toezicht.

Bij het Kleurrijk heeft een kwaliteitsonderzoek plaatsgevonden op 3 december 2019. De rapportage van dit bezoek is te vinden op de website van de inspectie. Als vervolg hierop is een herstelopdracht verstrekt, waar in 2020 uitvoering aan is gegeven. Het bestuur dient hiervoor in februari 2021 verantwoording af te leggen over de inmiddels bereikte kwaliteitsverbetering.

Toezicht op kwaliteit van onderwijs op schoolbestuur

Daarnaast komt ook elk schoolbestuur in de cyclus van vier jaar éénmaal aan de beurt. Op 6 oktober 2020 vond de compacte variant van het vierjaarlijks bestuurlijk onderzoek plaats. Tijdens dit gesprek heeft het bestuur onder andere toegelicht hoe de onderwijskwaliteit op de scholen wordt gevolgd en indien nodig wordt verbeterd. Daarnaast zijn de actuele ontwikkelingen van het onderwijs op de scholen besproken. Tijdens het onderzoek heeft de Inspectie van het Onderwijs samen met het bestuur geconcludeerd dat er geen indicaties van risico's zijn bij het bestuur en de onderliggende scholen die een regulier vierjaarlijks onderzoek in het schooljaar 2020/2021 noodzakelijk maken. Het regulier vierjaarlijks onderzoek zal daarom op een later tijdstip plaatsvinden, in principe in schooljaar 2021/2022 of 2022/2023.

2.3 | Onderwijs op maat

Brede schoolondersteuningsteam

Voorwaarde voor onderwijs op maat is kwalitatief goed onderwijs in samenhang met een goed werkende ondersteuningsstructuur in en om de school. Een aantal leerlingen heeft extra ondersteuning nodig. Waar het kan wordt die zorg gegeven op de regulier basisschool. Hiervoor hebben we op onze scholen een ondersteuningsstructuur ingericht.

De leerkracht, de intern begeleider en het Brede Schoolondersteuningsteam spelen een belangrijke rol binnen deze structuur.

Het Brede Schoolondersteuningsteam, dat op iedere school aanwezig is, kan worden ingeschakeld. Dit team kent vijf vaste leden: de schooldirecteur, de intern begeleider (IB'er), een (school)maatschappelijk werker ((S)MW'er), een jeugdgezondheidszorgmedewerker (JGZ'er) en een ambulant begeleider (AB'er) van het Ondersteuningsplatform Nijmegen. Ouders zijn onderdeel van het proces en worden altijd uitgenodigd voor een BSOT-bespreking.

Indien voor de ondersteuning van het kind en/of de ouders wenselijk, worden andere betrokkenen (leerkrachten en/of andere professionals) uitgenodigd voor BSOT-besprekingen. Dit wordt de 'vrije stoel' binnen het team genoemd.

Passend onderwijs

Stichting Sint Josephscholen maakt deel uit van de bestuurlijke Samenwerkingsverband 'Stromenland'. Het samenwerkingsverband bestaat uit 24 schoolbesturen, die eerder georganiseerd waren in zogenaamde WSNS-samenwerkingsverbanden.

In het bestuurlijke samenwerkingsverband zijn ruim 162 scholen verenigd. Dat zijn 35.000 kinderen, waarvan ruim 1.000 kinderen het SBO bezoeken en ruim 750 kinderen een school van cluster 3 of 4. De bestuurder van Stichting Sint Josephscholen neemt deel aan de vergadering van het samenwerkingsverband.

Alle Josephscholen bieden basisondersteuning. Dat is de minimale ondersteuning die een school kan geven. Bijvoorbeeld ondersteuning aan kinderen die gedragsproblemen hebben,

hoogbegaafd zijn, of dyslexie of dyscalculie hebben. Voor sommige kinderen is de basisondersteuning die scholen kunnen geven onvoldoende. Dan moet er naar een andere oplossing gekeken worden. Het liefst op de eigen school met inzet van extra deskundigheid, bijvoorbeeld vanuit het SO. Maar in ieder geval binnen het samenwerkingsverband. Kinderen die (tijdelijk) naar het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs gaan, hebben daarvoor een toelaatbaarheidsverklaring nodig.

De Commissie Toelaatbaarheid van het eigen ondersteuningsplatform beoordeelt de aanvraag. De Josephscholen hebben bij hun ondersteuning ook de mogelijkheid om een consultatief gesprek aan te gaan met de orthopedagoog van de stichting. De bespreking leidt tot adviezen waarmee de leerkracht of intern begeleider verder kan. De orthopedagoog is ook beschikbaar voor het uitvoeren van onderzoeken.

Om passend onderwijs te bieden, krijgen scholen vouchermiddelen. De scholen bepalen zelf waaraan ze het besteden. Deze middelen worden onder andere besteed aan formatie en inhuur van extern personeel. De scholen leggen over de vouchermiddelen verantwoording af aan het samenwerkingsverband.

Hoogbegaafdheid /Leonardo-onderwijs

De SJS-scholen hebben voor hoogbegaafdheid een structurele plaats gemaakt in het curriculum van de school. De uitwerking vindt op allerlei manieren plaats, onder meer met het opzetten van 'plusklassen' op verschillende scholen. Daarnaast heeft SJS drie voltijds Leonardo-groepen op basisschool De Hazesprong.

2.4 | Hoe ging het met onze leerlingen?

Uitstroom naar vervolgonderwijs

Voor onze leerlingen was 2020 een bijzonder jaar; de scholen moest maar liefst twee maal de deuren sluiten. Op 15 maart gingen alle scholen voor het eerst dicht. Scholen boden noodopvang aan kinderen van ouders met een vitaal beroep en onderwijs werd digitaal aan de kinderen verzorgd. Op 11 mei gingen de scholen weer open.

Eén van de consequenties van corona was dat minister Slob heeft besloten dat er geen eindtoets

afgenomen hoefde te worden bij de leerlingen uit groep 8. Daarom kunnen er, in tegenstelling tot andere jaren, geen eindscores van dit verslagjaar opgenomen worden in dit bestuursverslag.

Op 15 december 2020 gingen de scholen voor de tweede keer dicht.

Aan het einde van het schooljaar 2019-2020 zijn 452 leerlingen vanuit groep 8 uitgestroomd naar vervolgonderwijs. Van de gehele groep SJS-uitstromers heeft 60,8% de opleiding voortgezet op havo of vwo-niveau.

SO/SBO

Soms is het beter voor leerlingen om hun opleiding (tijdelijk) voort te zetten binnen het speciaal onderwijs (SO) of speciaal basisonderwijs (SBO). SBO is bedoeld voor leerlingen met leer- of gedragsproblematiek. SO is bedoeld voor

leerlingen met een handicap of met een probleem van meer psychiatrische aard. SO is onderverdeeld in vier clusters:

- visuele handicap
- gehoor-, spraak- of taalprobleem
- lichamelijke of verstandelijke handicap of langdurig ziek
- ernstige gedragsstoornis of psychiatrisch probleem

In 2020 zijn er door de Josephscholen 24 nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen voor speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs aangevraagd, minder dan vorig jaar (31).

Leerlingenaantallen en prognoses

In de tabellen hieronder is weergegeven wat de leerlingenaantallen en leerlingprognose per Josephschool zijn.

Tabel 1 | Uitstroom naar vervolgonderwijs schooljaren 2015/2016 – 2019/2020 in percentages

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
vwo / atheneum	25	29	33	29	29
havo / vwo	15	14	13	14	14
havo	17	18	14	15	18
vmbo-tl / havo	8	9	11	10	9
vmbo-tl	18	11	14	10	19
vmbo-bb	4	5	5		2
vmbo-kb	10	9	8	21 ¹	8
vmbo-gl	2	3	1		
lwoo	1	7	1	1	1
anders	0	0	0		0
TOTAAL	432 / 100%	442 / 100%	441 / 100%	452 / 100%	452 / 100%

¹ Cijfers bb, kb en gl zijn in 2019 geïntegreerd

Tabel 2 | Leerlingenaantallen 2015 t/m 2020 en leerlingenprognoses t/m 2025

	Leerlingenaantallen 2016 t/m 2020					Leerlingenprognoses t/m 2025				
	2016	2017	2018	2019	2020 ¹	2021	2022	2023	2024	2025
St. Nicolaas	293	287	288	288	287	287	283	278	273	274
Brakkenstein	295	293	288	288	274	277	274	273	269	270
De Hazesprong	491	505	511	507	486	484	482	476	470	471
Het Kleurrijk	190	216	219	220	211	216	213	213	211	212
De Sterredans	272	304	325	342	333	331	325	317	312	313
Montessori	237	237	224	224	229	221	218	215	211	213
Klein Heyendaal	465	469	469	454	444	437	434	430	423	428
Petrus Canisius	192	200	203	216	211	213	220	223	230	235
De Driemaster	172	174	170	175	166	158	153	152	153	154
De Kleine Wereld	198	183	179	177	167	161	155	153	150	149
IKC De Wieken	220	224	221	215	204	198	192	188	184	183
TOON	288	274	269	259	248	245	240	236	232	231
De Akker	393	397	409	390	378	373	361	355	346	345
De Boomgaard				24 ²	25	144	201	311	480	480
Hof van Holland									142	288
TOTAAL	3706	3763	3775	3779	3663	3745	3751	3820	4086	4246

2.5 | Hoe ging het met andere belanghebbenden?

Werken aan kwaliteit doet Stichting Sint Josephscholen ook samen. Daarom staan hieronder de belangrijke partners waarmee de stichting samenwerkt, waaronder de HAN, Radboud Universiteit, Ixperium, Schoolwijzer, brede school-partners. Daarnaast zijn ouders uiteraard ook belangrijke belanghebbenden. Input vanuit belanghebbenden middels klachten, die worden ingediend, worden serieus genomen.

Samen werken en opleiden met de HAN

In het kader van het project 'Samen Opleiden' hebben de faculteit educatie van de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) en het bestuur SJS afspraken gemaakt op het vlak van opleiden, professionalisering en onderzoek. Samen Opleiden verbindt het programma op de HAN Pabo met het leren op de werkplek. Het richt zich allereerst op de toekomstige leraar, maar biedt daarnaast professionaliseringskansen voor zittende leraren en versterking van

¹ Peildatum 1 oktober

² School is geopend m.i.v. 1 augustus 2020, voor bekostiging wordt het aantal leerlingen bij start school geregistreerd.

praktijkgericht onderzoek binnen de beroepspraktijk. Met Samen Opleiden werken leraren in het primair onderwijs, lerarenopleiders, onderzoekers en studenten intensiever samen. De partnerschool investeert in het opleiden van studenten door de leraren die hen in de praktijk begeleiden (mentoren) te professionaliseren. De scholen zijn ervan overtuigd dat studenten veel kunnen leren van de onderwijspraktijk en de expertise van de leraren in de school. Daarnaast streven de scholen naar een professionele cultuur waarin (aanstaande) leraren leren ván en mét elkaar. De opleidingsschool richt zich net als de partnerschool op het opleiden van studenten en investeert in de professionele begeleiding door leraren.

Daarnaast wil de opleidingsschool de inhoudelijke samenwerking tussen opleiding en beroepspraktijk versterken. Daartoe heeft Stichting Sint Josephscholen intern een schoolopleider benoemd. Deze 'lerarenopleider' is medeverantwoordelijk voor de opleidingskwaliteit van studenten en werkt intensief samen met de HAN Pabo. In dit kader zijn De Hazesprong, Kindcentrum TOON en Klein Heyendaal opleidingsscholen.

Samen werken en opleiden met de RU

Samen met Optimus (Grave), Novum (Nistelrode) en De BasisFluvius (Arnhem) is een partnerschap aangegaan met de opleiding Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs (PWPO) van de Radboud Universiteit.

Lesgeven is een complexe vaardigheid die in de huidige onderwijspraktijk vraagt om afstemming van het onderwijs op leerlingen met verschillende leerbehoeften en sociaal en culturele achtergronden. Dit alles vraagt om goed opgeleide onderwijsprofessionals. Naast de studenten uit het hbo-onderwijs wenst SJS een nieuwe instroom van leerkrachten met een academische achtergrond. De uitgangspunten van het partnerschap passen prima bij de strategische visie van SJS.

Binnen het partnerschap wordt samengewerkt met stagescholen die het toepassen van expliciete directe instructie en andere wetenschappelijk bewezen methodieken faciliteren. Binnen de aspirant-opleidingsschool proberen alle betrokkenen, zowel binnen het opleidingsinstituut als in het werkveld, zoveel mogelijk als rolmodel te fungeren. Bij de ontwikkeling en begeleiding van

bovenstaande punten hebben zowel de docenten van het opleidingsinstituut als de leerkrachten in het werkveld een belangrijke rol te vervullen.

Ixperium

Op 25 februari 2015 werd het iXperium geopend; een initiatief van zeven schoolbesturen en de HAN. Het iXperium is gevestigd in het I/O gebouw van de HAN aan de Kapittelweg in Nijmegen. Het is een fysieke plek waar individuele leraren, schoolteams en natuurlijk groepen kinderen ICT-toepassingen uitproberen, ontwerpen en onderzoeken. Het iXperium Nijmegen biedt arrangementen, cursussen en trainingen om het gebruik van ICT-toepassingen te ondersteunen. De doelstelling van het iXperium is leerprocessen in het basisonderwijs met behulp van ICT zo in te richten dat er meer recht wordt gedaan aan de onderlinge verschillen tussen leerlingen en het onderwijs effectiever en uitdagender maken. Dat betekent ruimte voor differentiatie tijdens de programma's van het iXperium. De focus ligt op de leraar.

Een belangrijke kracht van het iXperium zit in een drievoudige samenwerking: onderzoek, werkveld en opleiding. Het iXperium heeft een samenwerkingsverband met de vijf grote educatieve uitgeverij. Zij stellen hun digitaal leermateriaal gratis beschikbaar aan de studenten, docenten en het iXperium.

Centrale aanmelding schoolwijzer

Nijmegen kent centrale plaatsing van leerlingen op het primair onderwijs.

Vanaf 1 april 2009 geldt: wie zijn of haar kind op een school in Nijmegen wil aanmelden, doet dat op een centrale plek. Die centrale plek is Schoolwijzer Nijmegen.

De centrale aanmelding komt voort uit eerdere afspraken tussen de gemeente Nijmegen en de schoolbesturen. De schoolbesturen willen alle ouders dezelfde eerlijke kans bieden om hun kind aan te melden op een school in de eigen buurt. Basisscholen moeten daarnaast meer een afspiegeling worden van de eigen wijk. Om ouders in staat te stellen bewust een school te kiezen, hebben de schoolbesturen, daarbij gesteund door de gemeente, het centrale aanmeldpunt 'Schoolwijzer Nijmegen' opgezet. Dit moet zorgen

voor heldere informatie over het onderwijsaanbod in Nijmegen en over het aanmelden en plaatsen van kinderen. Ook zijn er een aantal uniforme spelregels voor het aanmelden en plaatsen van de kinderen op een basisschool. Ouders wordt de mogelijkheid gegeven om via de commissie van heroverweging bezwaar te maken tegen het plaatsingsvoorstel.

Gezamenlijk en gemeentelijk beleid brede scholen en IKC

Samenwerking met externe partijen die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het kind is op sommige scholen van groot belang. De meerwaarde van de brede school of het (I)KC wordt gevormd dankzij systematische en doelgerichte samenwerking van meerdere personen en organisaties. Meerdere functionaliteiten worden generiek en specifiek ingezet: ontwikkeling, onderwijs, ondersteuning, opvang, ontspanning, opvoeding etc.

Josephschool De Wieken heeft samen met KION gebouwd aan het eerste integraal kind centrum (IKC) van Nijmegen. De pilot van 2015 is in mei 2016 geëvalueerd. De positieve uitkomsten zijn gebruikt voor de verdere ontwikkeling van dit centrum. De school vergroot de ontwikkelkansen van kinderen, samen met de ouders en de instellingen KION, Bindkracht 10, De Lindenberg, BSO Onder de Wieken, GGD, Sportservice, Bibliotheek, ROC en TCCN. Vanuit een positief pedagogisch klimaat investeert het IKC in een gevarieerd aanbod van schoolse en naschoolse activiteiten. De school De Wieken is al langere tijd een Daltonschool. In december 2017 heeft de Daltonvisitatie voor het gehele IKC plaatsgevonden. Deze visitatie, inclusief de voorbereiding, zijn succesvol verlopen. Sinds 2018 is IKC De Wieken een officieel Dalton IKC. In 2019 is samen met Conexus, Bindkracht 10 en KION een doorstart gemaakt met de (I)KC-ontwikkeling. Per schoolbestuur zijn keuzes gemaakt of voorbereid om vervolgstappen te zetten in de KC-ontwikkeling. Voor SJS geldt dat naast IKC De Wieken op Kindcentrum TOON en De Boomgaard een KC wordt ontwikkeld.

In 2020 is besloten om het brede schoolbeleid in 2021 te herijken.

Klachtenafhandeling

Het kan helaas voorkomen dat er klachten ontstaan. Klachten worden binnen alle scholen van de Stichting Sint Josephscholen serieus genomen en het uitgangspunt is om er gezamenlijk uit te komen. Indien onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding niet tot tevredenheid leidt, kan men zich wenden tot het bestuur. Indien dit niet tot tevredenheid leidt, wordt verwezen naar de officiële landelijke klachtencommissie.

In 2020 hebben we in totaal 8 klachten ontvangen met betrekking tot zorgen over het welbevinden van een leerling. 3 klachten gingen over coronamaatregelen, 2 klachten van school-organisatorische aard, 1 klacht betrof een klacht van onderwijs-pedagogische aard en 1 ging over een Toelaatbaarheidsverklaring. 4 klachten zijn naar tevredenheid afgehandeld, 2 zijn ingetrokken. 1 klacht is in 2021 ingediend bij de landelijke klachtencommissie.

Daarnaast is er een klacht namens een groep ouders ingediend over kwaliteit en continuïteit van onderwijs. Deze liep door in 2021.

HET JAAR 2020 VOOR ONZE MEDEWERKERS

Uit onze visie: "En dat is onderwijs voor ons nog steeds: een vak. Misschien wel meer dan ooit. Met opvattingen over het afnemende belang van de leerkracht in de wereld van het internet, daar hoeft je bij ons niet mee aan te komen.

De leerkracht is een van de sleutelberoepen in onze samenleving, zo zien wij het. Die focus op vakmanschap maakt ons misschien ook wat onderscheidend.

De komende jaren gaan we hier verder in. We gaan de trots op dat vakmanschap versterken."

Op 31 december 2020 telde onze organisatie 383 medewerkers. Uiteraard staat het overgrote deel, 85,1 %, voor de klas.

3.1 | Medewerkers in aantal en naar functie, leeftijd en geslacht

De in totaal 383 medewerkers van Stichting Sint Josephscholen staan gelijk aan 276,96 fte.

- De spreiding in leeftijd is redelijk normaal:
 - De helft, 56,13 %, van alle medewerkers is 44 jaar of jonger. Dat was in 2019 49,1 %.
 - 43,87 % is 45 jaar of ouder.
 - Bijna 67,89 % van de medewerkers is tussen 35 en 64 jaar oud.
- De man-vrouwverhouding binnen het onderwijzend personeel is kenmerkend voor het onderwijs: iets meer dan 80 % van het onderwijzend personeel is vrouw.
- SJS heeft 10 vrouwelijke en 3 mannelijke schooldirecteuren.
- Op het bestuursbureau werken 7 vrouwen en 2 mannen.

3.2 | Verzuim en vervanging

Verzuim van medewerkers is een indicatie voor hoe gezond een organisatie is. In februari 2013 is Stichting Sint Josephscholen gestart met een meer gerichte aanpak van het verzuim. Jaarlijks wordt er een verzuimtraining georganiseerd

voor leidinggevendenden, ook krijgen startende directeuren een verzuimtraining. Na 2013 is het verzuimcijfer gaan dalen, met uitzondering van stijging in 2016. De daling heeft zich na dit jaar weer ingezet. In 2019 was het verzuim 3,5 %. Het verzuim is licht gestegen in 2020 naar 4,5 % maar nog steeds ruim onder het landelijke gemiddelde van 2019 (5,8 %). De landelijke cijfers van 2020 zijn op moment van schrijven nog niet bekend.

De meldingsfrequentie is met 0,8 in 2020 gedaald ten opzichte van 2019 (0,9). Dat betekent dat onderwijskundig personeel zich gemiddeld 0,8 keer per jaar ziek heeft gemeld.

Landelijk lag de gemiddelde meldingsfrequentie in het basisonderwijs in 2019 op 1,0 (de landelijke cijfers van 2020 zijn op moment van schrijven nog niet bekend).

Het 0-verzuim is in 2020 ten opzichte van 2019 gelijk gebleven en kent een hoogte van 52%. Dat betekent dat 52 % van het onderwijzend personeel in 2020 niet heeft verzuimd.

De gemiddelde verzuimduur in dagen is in 2020 (17) gelijk gebleven ten opzichte van 2019.

De gemiddelde verzuimduur van Stichting Sint Josephscholen in 2020 ligt ruim onder het landelijke gemiddelde van het basisonderwijs in 2019. Dat komt uit op 21 dagen per jaar (de landelijke cijfers van 2020 zijn op moment van schrijven nog niet bekend).

Tabel 3 | Verzuimcijfers onderwijsgevend personeel 2016 t/m 2020

		2016	2017	2018	2019	2020	Opmerking verzuim 2020 t.a.v. 2019
Verzuim- percentage	SJS-OP	5,6	5,4	3,8	3,5	4,5	Stijging van 1 %
	LandelijkOP	6,3	6,0	5,9	5,8		
Meldings- frequentie	SJS-OP	1,2	1,1	1,2	0,9	0,8	Meldingsfrequentie is gedaald
	LandelijkOP	1,1	1,0	1,1	1,0		
Percentage 0-verzuim	SJS-OP	54	49	48	52	52	Het percentage personen dat geen enkele keer ver- zuimt is gelijk gebleven
	LandelijkOP	48	50	47	49		
Gemiddelde verzuimduur in dagen	SJS-OP	15	16	14	17	17	De verzuimduur is gelijk gebleven en blijft ruim onder het landelijk gemiddelde
	LandelijkOP	20	22	22	21		

3.3 | Goed werkgeverschap

Het bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs vraagt om een gerichte professionele ontwikkeling van leraren. Daartoe begeleiden we startende leerkrachten intensief, door ze te coaching in hun ontwikkeling naar vakbekwaam. Ook stimuleren en faciliteren we dat medewerkers zich verder professionaliseren. Daarvoor stellen we o.a. financiële middelen ter beschikking. Ook biedt SJS de mogelijkheid aan medewerkers om een opleiding tot intern begeleider, bouwcoördinator of schoolleider te volgen.

We vinden de gesprekkencyclus een belangrijk middel om met medewerkers in gesprek te blijven over hun professionele ontwikkeling en hun bijdrage aan die kwaliteit van onderwijs. Tevens beoordeelt de leidinggevende dit periodiek.

Beoordelingsbeleid

Om de kwaliteit van leerkrachten te volgen en te beoordelen, hebben we in 2020 onze gesprekkencyclus vernieuwd. Het resultaat is een eenvoudige gesprekkencyclus die ondersteunend is aan het goede gesprek. De cyclus is gebaseerd op vertrouwen, duidelijke communicatie en een heldere rolopvatting.

Het goede gesprek tussen medewerker en leidinggevende gaat over de professionele ontwikkeling van de medewerker én over de bijdrage die de medewerker de komende periode gaat leveren aan het grotere geheel (bijvoorbeeld het jaarplan van de school). Om bij het voorbeeld van het jaarplan te blijven, in het jaarplan staan ontwikkeldoelen en activiteiten die beschrijven wat medewerkers gaan doen en wat verder nodig is om de ambities van de school te realiseren.

Net als bij leerkrachten wordt bij de gesprekken met directeuren, onderwijsondersteunend personeel, bestuurder en medewerkers van bestuursbureau naast het functioneren op eigen taken ook nadrukkelijk gesproken over de bijdragen die zij leveren aan het grote geheel.

De gesprekken in de gesprekkencyclus vormen daarmee een belangrijk middel om de ambities en ontwikkeldoelen te verwezenlijken. En omgekeerd is het jaarplan (in het geval van een leerkracht) ook een belangrijke basis voor het gesprek tussen medewerker en leidinggevende.

Coaching van startende leerkrachten

Om de professionele ontwikkeling van startende leerkrachten te ondersteunen en te stimuleren heeft Stichting Sint Josephscholen vier interne coaches beschikbaar voor het intensief coachen

van leerkrachten in hun ontwikkeling door de ontwikkelingsfases: van startbekwaam naar basisbekwaam en van basisbekwaam naar vakbekwaam.

Werkdrukmiddelen

Ook in 2020 zijn er werkdrukmiddelen beschikbaar gesteld voor het primair onderwijs, gericht op de afzonderlijke scholen. Op alle scholen is een plan gemaakt voor de inzet van deze werkdrukmiddelen. Dit plan is ter instemming voorgelegd aan de PMR. Onderstaand overzicht laat zien hoeveel we hieraan hebben besteed.

Naast de inzet van de werkdrukmiddelen wordt er met regelmaat besproken hoe de werkdruk verlaagd kan worden. Bijvoorbeeld door duidelijke prioriteiten te stellen op zowel het niveau van de school als de stichting.

Beleid inzake beheersing van uitkering na ontslag

We zien toe op tijdige en correcte afwikkeling m.b.t. instroom in uitkering na ontslag.

We bieden ze o.a. begeleiding bij het vinden van ander werk en stellen middelen beschikbaar om de kans te vergroten op ander werk.

Tabel 4 | Werkdrukmiddelen per school

School	Budget	Begroot	Besteed aan
St. Nicolaas	66.252	66.252	Vakonderwijs gym, vakleraar muziek
Brakkenstein	66.252	66.252	Vakonderwijs gym, muziek, inzet flex-leraar ter vervanging in de groepen
De Hazesprong	116.630	116.630	Muzieklessen, flex-leraar ter ondersteuning in de groepen, vakleraar gym, inzet in creatieve lessen
Het Kleurrijk	50.839	50.839	Onderwijsassistent ter ondersteuning in de groepen, materialen voor onderwijsassistent in de groepen
De Sterredans	78.674	78.674	Inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen, inzet leraar op hoogbegaafdheid, inzet vakleraar gym, inzet onderwijsassistenten en vakleraar muziek
Montessori	51.529	51.529	Verlichting administratieve taken en vrijroosteren groepsleraren voor rapportages en toetsen, groepsbesprekingen tijdens schooltijd, vervolg groepsverkleining en extra ondersteuning in de MB, TB en BB
Klein Heyendaal	104.438	104.438	Vakonderwijs, administratieve ondersteuners en ib'ers inzet in taakbeleid, inzet in toetsondersteuning, inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen.
Petrus Canisius	49.689	49.689	Vakonderwijs gym, inzet leraarondersteuner in de groepen en groepsbesprekingen, kleinere kleutergroepen en uitbreiding IB'er en activiteiten coördinator
De Driemaster	40.027	40.027	Inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen en vakonderwijs gym
De Kleine Wereld	40.487	40.487	Onderwijsassistent ter ondersteuning in de groepen en vakonderwijs gym
IKC De Wieken	49.459	49.459	Inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen, vakleraar gym
TOON	59.580	59.580	Inzet flex-leraar ter ondersteuning in de groepen, onderwijsassistent ter ondersteuning in de groepen en extra vakleraar gym
De Akker	89.716	89.716	Vakonderwijs muziek, vakleraar gym, inzet onderwijsassistent en ICT

WAT HEBBEN WE NOG MEER GEDAAN?

4.1 | Strategische visie

In de Strategische Visie met als titel 'Verbinding als onze maat', zijn vier thema's leidend, namelijk:

- In verbinding
- Gewoon goed onderwijs
- Vakmanschap
- Menselijke maat

De strategische visie is nader uitgewerkt in 6 doelen, waaraan gewerkt wordt tijdens de looptijd van de strategische visie (4 jaren). In 2020 is daar uitvoering aan gegeven. In dit hoofdstuk is te lezen hoe hier uitvoering aan is gegeven.

1. Opstellen 14 schoolplannen

Het doel is om in 2020 voor alle scholen van Stichting Sint Josephscholen een goedgekeurd schoolplan te hebben, waarin de strategische visie is vertaald. De scholen zijn hiermee aan de slag gegaan en eind 2020 heeft de bestuurder 11 van de 14 schoolplannen goedgekeurd en vastgesteld.

2. Digitaal in verbinding

Om informeren, communiceren, (samen)werken en kennisdeling binnen de stichting nog effectiever en efficiënter te maken, is ingezet op een gebruiksvriendelijke en toekomstbestendige samenwerkingsomgeving, met als resultaat dat in 2021 alle scholen dezelfde samenwerkingsomgeving hebben.

In de eerste helft van 2020 is een projectteam geformeerd, een keuze gemaakt voor Office 365 als samenwerkingsomgeving en is er een leverancier gekozen. In de tweede helft van 2020 is het project met de leverancier gestart. Dit project is vervolgd in 2021.

3. De onderwijskundige cyclus verder ontwikkelen

Binnen Stichting Sint Josephscholen wordt gewerkt met een onderwijskundige cyclus met de collegiale consultaties. We zijn hier tevreden over. Het leidt tot mooie gesprekken over onderwijs, waarin we delen hoe het gaat (in opbrengsten en ontwikkelingen) en elkaar met een (kritische) buitenblik stimuleren in verbeteringen, ambities en ontwikkeling. Daarnaast wordt er ook met elkaar en van elkaar geleerd. Ondanks onze tevredenheid hadden we in 2020 het doel om de cyclus door te ontwikkelen, passend bij het thema 'gewoon goed onderwijs'. In 2020 is een extern bureau gevraagd om ons bestaande onderwijskundig systeem te beoordelen, om een nog grotere kwaliteitsslag te maken. Deze analyse is voor de zomer afgerond en het rapport is besproken in het directiebestuur. De bevindingen uit het rapport worden uitgewerkt.

4. Strategisch personeelsbeleid verder ontwikkelen

Een ander doel, afgeleid uit de strategische visie, horend bij het strategisch thema vakmanschap, is het nog verder verbeteren, meer samenhangend beschrijven en integreren van ons personeelsbeleid, die niet op school maar op stichtingsniveau aandacht vraagt. In 2020 is, zoals ook in hoofdstuk 3 vermeld, de gesprekkencyclus vernieuwd; er is uitvoering gegeven aan het project zij-instroom, waarin mensen die niet werkzaam zijn geweest in het onderwijs, opgeleid en begeleid worden om als leerkracht te kunnen werken. In september heeft er een digitale bijeenkomst 'Werken met zin' plaatsgevonden, waarbij alle

medewerkers van Stichting Sint Josephscholen uitgenodigd waren en input konden geven voor het strategisch personeelsbeleid. De bijeenkomst was goed ontvangen en medewerkers waren erg enthousiast. De werkgroep personeel, bestaande uit een aantal directeuren en beleidsmedewerker P&O, neemt de input mee voor nadere uitwerking.

5. Informatievoorziening voor o.a. sturing en verantwoording verbeteren

Om met elkaar in verbinding te blijven, is informatievoorziening van essentieel belang. Daarom zal er veel aandacht zijn voor verbetering in informatievoorziening voor meer samenhang, zicht en sturing op informatie. In maart 2020 is een bestuurssecretaris/informatiemanager aangesteld, die informatievoorziening in portefeuille heeft.

6. Vertaling maken van papier naar praktijk

Om ervoor te zorgen dat de visie gedragen wordt door alle medewerkers, ook in het kader van het strategische thema 'de menselijke maat', en dat iedereen volgens de visie handelt in de dagelijkse praktijk, is het van belang om met elkaar in dialoog en in verbinding te blijven over de visie en hoe deze richtinggevend te laten zijn.

Er stond op 2 juni een Josephdag ingepland voor alle medewerkers van de stichting, maar deze kon helaas niet doorgaan in verband met corona. Hiervoor in de plaats is de digitale bijeenkomst 'Werken met zin' georganiseerd, waarin ook het thema menselijke maat aan de orde is gekomen.

De werkgroep kwaliteit, bestaande uit een aantal directeuren, bestuurssecretaris/informatiemanager en beleidsmedewerker ICT, heeft acties opgenomen in hun jaarplan 2020-2021 om de strategische visie levend te houden.

4.2 | Huisvesting

Gebouwen

In 2008 is met de gemeente Nijmegen overeen gekomen dat de verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting in de gemeente Nijmegen overgaat van de gemeente naar de schoolbesturen. Sinds de start van de doordecentralisatie (DDC) zijn drie monitoren gemaakt. De eerste monitor had betrekking op de periode 2008-2011, in 2014

over de jaren 2012 en 2013 en in 2016 is de laatste monitor gemaakt. De monitor van 2014 was de onderlegger voor de evaluatie over de eerste vijf jaar doordecentralisatie. In deze evaluatie is een aantal knelpunten in de uitvoering van de DDC-afspraken geconstateerd door de gemeente en de schoolbesturen. Deze knelpunten hebben na een onderhandelingstraject geleid tot een herijking van de DDC-overeenkomst. In oktober 2015 is door de gemeente en de betrokken schoolbesturen een nieuwe overeenkomst getekend, waarbij de hoofduitgangspunten van de overeenkomst zijn gehandhaafd; de belangrijkste veranderingen zijn enerzijds de aanpassing van de nieuwbouwdoelelstelling op nieuwe locaties voor de periode 2008 tot 2048 van 70 % naar 55 %, waardoor voor de gemeente financiële risico's worden gedempt en anderzijds zijn voor de onderwijsbesturen de risico's van de koppeling aan de rijksuitkering voor onderwijshuisvesting gedempt, inclusief de mogelijkheid van gemeentegaranties voor het schatkistbankieren door de scholen. In de laatste monitor is de opzet van de vorige monitoren aangevuld met de informatie die relevant is in verband met de aangepaste doelstellingen van de DDC-overeenkomst. Zo is er een nieuw hoofdstuk toegevoegd over de financiële verantwoording van de schoolbesturen over de besteding van de middelen voor de onderwijshuisvesting op basis van het format, als bijlage van de nieuwe DDC-overeenkomst.

Strategisch huisvestingsplan

In 2019 is er een uitgebreid strategisch huisvestingsplan gemaakt voor de periode 2019-2034. Door het plan zijn we in staat om een goede meerjarenplanning te maken van maatregelen voor onze gebouwen met een heldere investering- en exploitatiebegroting. Het plan geeft comfort en onderbouwing bij investeringen in nieuwbouw en renovatie.

Het Strategische Huisvesting Plan (SHP) 2019-2034 is gebaseerd op geactualiseerde uitgangspunten. Belangrijk daarin is haar vertaling van het 'Kwaliteitskader onderwijsvoorzieningen primair onderwijs (versie 2015)' naar 'Referentiekader huisvesting SJS'. Belangrijk is dat dit eigen keuzes zijn van Stichting Sint Josephscholen. Het bouwbesluit, vooralsnog leidend, bevat nog niet alle criteria uit het kwaliteitskader.

Daarnaast zijn er uitgangspunten vervallen doordat een besluit daarover op schoolniveau beter past. Bijvoorbeeld in het vorige SHP werd nog uitgegaan van het uitgangspunt 'We werken voor het merendeel niet klassikaal'.

In het huidige SHP wordt een besluit over 'Past het gebouw nog bij de onderwijs- en onderwijskundige visie?' op schoolniveau neergelegd. Naast het kwaliteitskader, waarin al veel hogere eisen ten aanzien van binnenmilieu en duurzaamheid zijn opgenomen, zorgen de ontwikkelingen rondom energiegebruik voor steeds hogere eisen. Voor nieuwbouw geldt op zeer korte termijn de BENG-norm (Bijna Energie Neutraal Gebouw) en voor bestaande gebouwen is ook wetgeving in voorbereiding die maatregelen voor energiebesparing zullen afdwingen. Wat nu nog een keuze is, zal daarmee wettelijk afgedwongen gaan worden.

Voor de gebruikers een positieve ontwikkeling, voor de eigenaren een lastenverzwaring. In de voorgestelde maatregelen wordt dan ook een onderscheid gemaakt tussen nieuwbouw, renovatie en upgrading. Deze laatste is met name bedoeld om, vooruitlopend op de wet- en regelgeving, maatregelen met betrekking tot binnenmilieu en duurzaamheid (vooralsnog energiegebruik) uit te kunnen voeren.

Nieuw in het referentiekader is het in kaart brengen van de mening van de gebruikers en het gedetailleerder stil staan bij de balans Milieuvergoeding en wat eruit betaald moet worden. De scholen moeten zichtbaar nog wennen aan het geven van hun mening gezien het magere aantal respondenten per school. Naast de ontwikkeling van het referentiekader kennen ook de uitgangspunten voor de financiën een actualisatie. Een belangrijke wijziging daarin is om kosten die betrekking hebben op klein onderhoud niet meer te activeren.

Sinds 2008 ligt de verantwoordelijkheid voor de onderwijshuisvesting in de gemeente Nijmegen primair bij de schoolbesturen. Dit is vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeente Nijmegen en de Nijmeegse schoolbesturen. De ambitie is om in 40 jaar 55% van alle gebouwen volledig te vernieuwen en 45% te renoveren.

De Boomgaard

In de zomervakantie van het verslagjaar is hard gewerkt aan de oplevering van de nieuwste Josephschool De Boomgaard in Nijmegen-Noord. Op 24 augustus 2020 is De Boomgaard conform planning in gebruik genomen.

Kindcentrum TOON (voorheen Het Octaaf)

Op 25 september is het nieuwe gebouw van Kindcentrum TOON (voorheen Het Octaaf) in de Symfoniestraat in gebruik genomen. Het gebouw werd feestelijk geopend. De overdracht van het gebouw van de Fanfarestraat naar de gemeente Nijmegen heeft voor 1 oktober 2020 plaatsgevonden.

Hof van Holland

Intern is gestart met het maken van een planning voor het stichten van de tweede school in Nijmegen-Noord, Hof van Holland. Eind 2020 staat een onderzoek gepland naar het beoogde concept van de school.

HOOFDSTUK 5

FINANCIËN

5.1 | Algemeen

De financiële positie van scholen en schoolbesturen is een actueel, maatschappelijk en politiek thema. Stichting Sint Josephscholen streeft ernaar de beschikbare middelen zo optimaal mogelijk in te zetten ten behoeve van het primaire proces. Bovendien wordt ernaar gestreefd om zo min mogelijk reserves te vormen.

Voor de sturing en beheersing van de beschikbare middelen maakt Stichting Sint Josephscholen gebruik van een planning- en control cyclus. Deze cyclus kent de volgende basiselementen:

- 1 Allocatiemodel en toelichting
- 2 Risicoanalyse
- 3 Bestuursformatieplan en meerjarige personeelsbegroting
- 4 Integrale begroting
- 5 Meerjarenbegroting
- 6 Liquiditeitsprognose
- 7 Kwartaalrapportages t.b.v. het bestuur en de directeur-bestuurder
- 8 Managementinformatiesysteem voor budgethouders.
- 9 Externe rapportage, jaarrekening en jaarverslag
- 10 Evaluatie en bijstelling

In voorgaande jaren ontving Stichting Sint Josephscholen inkomsten, die betrekking hadden op een schooljaar, vaak pas na afloop van een schooljaar. Als gevolg hiervan zijn jarenlang de reserves verhoogd. Het resultaat van 2020 is positief, te weten € 1.032.304. Dit positieve resultaat wordt echter veroorzaakt door de verkoop van het oude gebouw van basisschool Het Octaaf aan de gemeente Nijmegen. Het resultaat zonder deze opbrengst (van € 1.803.485), is -/- € 771.181. Het negatieve resultaat van 2020 kan niet los worden gezien van het positieve resultaat van 2019. In 2019 zijn twee betalingen ontvangen van in totaal € 675.000. Conform de richtlijn van het ministerie zijn deze twee bedragen

verwerkt in het resultaat van 2019. Met deze twee bedragen kan de eenmalige uitkering, die onderdeel uitmaakt van de loonkosten van 2020, gecompenseerd worden. Bovendien zijn de kosten als gevolg van de coronapandemie hoger. Dit zijn met name kosten voor vervanging van leerkrachten en extra aanschaf van schoonmaak- en desinfectiemiddelen.

De verantwoording van het gerealiseerde beleid en de ingezette middelen vindt plaats in het jaarverslag en de analyse van de jaarrekening.

Tabel 5 | Exploitatierkening 2020 SJS totaal Bedragen x € 1.000

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	22.822	22.619	22.559
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.684	1.644	1.742
Overige baten	2.448	2.196	625
<i>Totaal baten</i>	<i>26.954</i>	<i>26.459</i>	<i>24.926</i>
LASTEN			
Personeelslasten	21.272	19.641	18.619
Afschrijvingen	1.040	1.223	1.006
Huisvestingslasten	1.789	1.771	1.691
Overige lasten	1.601	1.707	1.637
<i>Totaal lasten</i>	<i>25.702</i>	<i>24.342</i>	<i>22.953</i>
Saldo baten en lasten	1.252	2.117	1.973
Financiële baten en lasten	- 220	- 277	- 232
Buitengewone baten en lasten	–	–	–
RESULTAAT	1.032	1.840	1.742

5.2 | Toelichting op de exploitatierkening

Om tot een juiste analyse van de exploitatierkening te komen, is het belangrijk om de exploitatierkening te splitsen in een exploitatierkening *SJS exclusief gebouwen* en een exploitatierkening *SJS gebouwen*. Sinds 2008 heeft de gemeente Nijmegen de exploitatie en het beheer van de schoolgebouwen doorge decentraliseerd naar de schoolbesturen. Dit betekent concreet dat SJS in 2008 een groot deel van de schoolgebouwen heeft gekocht van de gemeente Nijmegen. Om dit te financieren is een hypothecaire lening aangegaan, waar jaarlijks op wordt afgelost. Van de gemeente Nijmegen ontvangt SJS voor deze gebouwen jaarlijks een zogenoemde doordecentralisatievergoeding om het onderhoud en het beheer te bekostigen. Zowel het bezit van deze gebouwen als de bijbehorende lening zijn in een apart organisatieonderdeel ondergebracht. De doordecentralisatievergoeding en de materiële vergoeding, die jaarlijks door het ministerie van OCW wordt verstrekt voor de instandhouding van de gebouwen, wordt in de exploitatie van dit zelfde organisatieonderdeel

verantwoord. Hiertegenover staan de kosten van onderhoud, afschrijving en de rente op de hypothecaire lening. Om te kunnen blijven investeren in nieuwe gebouwen of in groot onderhoud is het noodzakelijk dat dit organisatieonderdeel jaarlijks een positief resultaat behaalt. Dit positieve resultaat wordt jaarlijks toegevoegd aan de bestemmingsreserve *gebouwen* zodat in de toekomst nieuwe schoolgebouwen dan wel groot onderhoud gegarandeerd zijn.

SJS Totaal heeft in 2020 een resultaat gerealiseerd van € 1.032.301. Het resultaat van 2019 was € 1.742.021.

Het resultaat is onder te verdelen in het resultaat van het organisatieonderdeel *gebouwen* € 2.197.195 (2019 € 431.407) en het resultaat van het onderwijskundige deel van de organisatie +/- € 1.164.892 (2019 € 1.310.613).

Voor het organisatieonderdeel *gebouwen* was een resultaat begroot van € 1.879.979. Het werkelijke resultaat is € 325.000 hoger dan het begrote resultaat. De opbrengst van het oude gebouw van

Het Octaaf was €100.000 hoger dan begroot als gevolg van een hogere WOZ-waarde. De afschrijvingen zijn €110.000 lager doordat de nieuwe gebouwen van KC TOON en De Boomgaard later zijn opgeleverd en geactiveerd dan verwacht. De onderhoudskosten zijn €90.000 lager dan begroot doordat de focus van de afdeling huisvesting gelegen heeft op de nieuwbouw. Tot slot zijn de rentekosten €50.000 lager dan begroot doordat er in 2020 geen lening meer is afgesloten, terwijl dit wel begroot was.

Voor het organisatieonderdeel *onderwijskundig* was een resultaat begroot van -/- €39.981. Het werkelijke resultaat van -/- €1.164.892 is aanzienlijk lager dan het begrote resultaat. Dit heeft verschillende oorzaken, waarvan de hiervoor genoemde eenmalige uitkering als gevolg van de nieuwe cao en de extra kosten als gevolg van de coronapandemie de belangrijkste oorzaken zijn. Buiten deze twee hoofdoorzaken zijn er zowel in de inkomsten als in de kosten meerdere verschillen te benoemen.

De inkomsten zijn ruim €400.000 hoger dan begroot. De inkomsten van het ministerie van OCW zijn, voornamelijk als gevolg van indexering, ruim €270.000 hoger dan begroot. Onderdeel van dit bedrag is €30.000 subsidie-inhaalprogramma dat ten behoeve van achterstanden ontstaan door corona kan worden ingezet. Door een bezuiniging van het Samenwerkingsverband zijn de inkomsten voor ondersteuning van de zorgstructuur ruim €50.000 lager dan begroot. De inkomsten voor schakelklas en VVE zijn €85.000 hoger dan begroot, doordat in 2020 een nabetaling over 2019 heeft plaatsgevonden. Tot slot zijn de inkomsten voor detachering van personeel €95.000 hoger dan begroot; dit wordt veroorzaakt doordat in het verleden zowel de inkomsten als de kosten onder één post in de loonkosten werden verantwoord.

De kosten zijn in totaal ruim €1.530.000 hoger dan begroot. Een grote overschrijding zit in de kosten voor eigen- en extern personeel, €1.450.000. De oorzaak hiervan zijn de hogere loonkosten (inclusief de eenmalige uitkering) als gevolg van de nieuwe cao, de veranderde verwerking van de loonkosten van gedetacheerde medewerkers en meer inhuur van extern personeel.

Hiertegenover staan €200.000 lagere cursuskosten: door de coronapandemie zijn cursussen geannuleerd of verplaatst. De afschrijvingen zijn €75.000 lager dan begroot doordat de aanbesteding van ICT later in het jaar plaats vond dan begroot. Hierdoor werd de investering later gedaan en als gevolg hiervan werd er later afgeschreven dan in de begroting verwerkt was.

De huisvestingslasten zijn €100.000 hoger dan begroot door hogere onderhoudskosten die voor rekening van de scholen zijn en hogere kosten voor schoonmaak door indexering en uitbreiding van contracten. De kosten voor gebruiksmateriaal vouchers zijn €90.000 lager dan begroot, doordat de vouchers vaak worden ingezet voor eigen of extern personeel, en daardoor worden deze kosten in de personeelskosten verantwoord. Tot slot zijn de kosten als gevolg van corona €370.000 en deze waren niet begroot.

Tabel 6 | Exploitatierkening 2020 SJS gebouwen Bedragen x € 1.000

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	651	662	659
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.212	1.240	1.200
Overige baten	2.030	1.903	198
<i>Totaal baten</i>	<i>3.893</i>	<i>3.805</i>	<i>2.057</i>
LASTEN			
Personeelslasten	108	85	84
Afschrijvingen	510	618	485
Huisvestingslasten	858	942	809
Overige lasten	0	10	17
<i>Totaal lasten</i>	<i>1.476</i>	<i>1.655</i>	<i>1.395</i>
Saldo baten en lasten	2.417	2.150	662
Financiële baten en lasten	- 220	- 270	- 231
Buitengewone baten en lasten	–	–	–
RESULTAAT	2.197	1.880	431

5.2.1 | Toelichting op de exploitatierkening SJS gebouwen

Het resultaat op het organisatieonderdeel *gebouwen* is € 2.197.195. In 2019 was dit € 431.407. Het verschil van ruim € 1.765.000 wordt grotendeels veroorzaakt door de verkoop van het oude gebouw van basisschool Het Octaaf aan de gemeente voor ruim € 1.800.000. De huisvestingslasten zijn € 50.000 hoger dan 2019, doordat de OZB hoger is door indexering en doordat de OZB voor nieuwe schoolgebouwen hoger is. Een andere oorzaak van de hogere huisvestingslasten zijn de verhuiskosten van Het Octaaf en de kosten die gemaakt zijn voor de juiste oplevering van het oude schoolgebouw.

Tabel 7 | Exploitatierekening 2020 SJS exclusief gebouwen Bedragen x € 1.000

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	22.171	21.957	21.900
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	472	404	542
Overige baten	418	293	427
<i>Totaal baten</i>	<i>23.061</i>	<i>22.654</i>	<i>22.869</i>
LASTEN			
Personeelslasten	21.164	19.556	18.535
Afschrijvingen	530	605	521
Huisvestingslasten	931	829	882
Overige lasten	1.601	1.697	1.620
<i>Totaal lasten</i>	<i>24.226</i>	<i>22.687</i>	<i>21.558</i>
Saldo baten en lasten	- 1.165	- 33	1.311
Financiële baten en lasten	–	- 7	–
Buitengewone baten en lasten	–	–	–
RESULTAAT	- 1.165	- 40	1.311

5.2.2 | Toelichting op de exploitatierekening SJS exclusief gebouwen

Het organisatieonderdeel *onderwijskundig* heeft een negatief resultaat behaald van € 1.164.892, tegenover een positief resultaat in 2019 van € 1.310.613. Het negatieve resultaat van 2020 hangt samen met het positieve resultaat van 2019. In 2019 zijn twee betalingen van het ministerie van OCW ontvangen van in totaal € 675.000. Conform de richtlijn van het ministerie zijn deze twee bedragen verwerkt in het resultaat van 2019. Deze bedragen waren bedoeld ter compensatie van de eenmalige uitkering voortkomend uit de nieuwe cao, die betaald is in 2020. Bovendien zijn er in 2020 kosten ontstaan als gevolg van de coronapandemie. Dit zijn met name kosten voor vervanging van leerkrachten en extra aanschaf van schoonmaak- en desinfectiemiddelen.

De inkomsten van 2020 wijken slechts marginaal af van de inkomsten van 2019, namelijk € 200.000 hoger. Dankzij de indexering van de inkomsten van het ministerie van OCW en de hogere

inkomsten voor onderwijsachterstandenbeleid zijn de inkomsten, ondanks het feit dat er 22 leerlingen minder waren, hoger dan in 2019.

Een groot verschil in de kosten ten opzichte van 2019 zijn de kosten voor eigen en extern personeel met een verschil van € 2.200.000. Dit is niet alleen veroorzaakt door de betaling van de eenmalige uitkering naar aanleiding van de nieuwe cao, maar ook de structurele loonkosten zijn gestegen naar aanleiding van de cao. Bovendien zijn extra kosten gemaakt als gevolg van de coronapandemie, te weten € 370.000.

Onderwijsachterstandenmiddelen

De middelen voor onderwijsachterstandenbeleid worden ingezet op de scholen waar de middelen aan zijn toegekend, dit is besloten bij de allocatie van de middelen. De middelen worden, vooral om de groepsgrootte beheersbaar te houden, in de formatie ingezet.

Tabel 8 | Balans 2020 SJS totaal Bedragen x € 1.000

	2020	2019
ACTIVA		
Materiële vaste activa	18.952	13.854
Vlottende activa	1.589	1.375
Liquide middelen	5.556	12.607
Totaal activa	26.097	27.836
PASSIVA		
Eigen Vermogen	13.703	12.671
Voorzieningen	666	725
Langlopende schulden	7.583	7.950
Kortlopende schulden	4.145	6.490
Totaal passiva	26.097	27.836

5.3 | Toelichting op de balans

Ook hier moet een splitsing worden gemaakt tussen de balans van het organisatieonderdeel *SJS gebouwen* en *SJS exclusief gebouwen*. Zoals eerder genoemd zijn de gebouwen grotendeels,

als gevolg van de doordecentralisatie, eigendom van Stichting Sint Josephscholen. Hiertegenover staat dat Stichting Sint Josephscholen hiervoor twee langlopende leningen heeft afgesloten.

Tabel 9 | Balans 2020 SJS gebouwen Bedragen x € 1.000

	2020	2019
ACTIVA		
Materiële vaste activa	16.443	11.614
Vlottende activa	–	–
Liquide middelen	220	5.981
Totaal activa	16.663	17.595
PASSIVA		
Eigen Vermogen	8.410	6.213
Voorzieningen	–	–
Langlopende schulden	7.583	7.950
Kortlopende schulden	670	3.432
Totaal passiva	16.663	17.595

5.3.1. | Toelichting op de balans SJS gebouwen

De materiële vaste activa bestaan uit de terreinen, gebouwen en machines en installaties. De boekwaarde van de materiële vaste activa is flink gestegen door de aankoop van grond en de bouw van een nieuwe school voor zowel KC TOON als voor De Boomgaard. De langlopende schulden zijn afgenomen met de jaarlijkse aflossing.

De kortlopende schulden zijn afgenomen doordat de maatwerkovereenkomst met de gemeente Nijmegen, die vorig jaar opgenomen was als vooruit ontvangen bedrag, dit jaar is verwerkt ten gunste van de investering. Het eigen vermogen van het organisatieonderdeel *gebouwen* is toegenomen met het resultaat en is nu €8.410.171.

Tabel 10 | Balans 2020 SJS exclusief gebouwen Bedragen x € 1.000

	2020	2019
ACTIVA		
Materiële vaste activa	2.509	2.241
Vlottende activa	1.589	1.375
Liquide middelen	5.335	6.625
Totaal activa	9.433	10.241
PASSIVA		
Eigen Vermogen	5.293	6.458
Voorzieningen	666	725
Langlopende schulden	–	–
Kortlopende schulden	3.474	3.058
Totaal passiva	9.433	10.241

5.3.2 | Toelichting op de balans SJS exclusief gebouwen

De boekwaarde van materiële vaste activa bestaande uit een verbouwing, inventaris, meubilair, leermethoden en hardware is in 2020 €270.000 toegenomen ten opzichte van 2019. Deze toename is volledig te verklaren vanuit de investeringen die met name in meubilair zijn gedaan voor de twee nieuw gebouwde scholen. De liquide middelen zijn afgenomen als gevolg van het negatieve resultaat. Het eigen vermogen is afgenomen met het resultaat van -/- €1.164.892. Hiervan is €110.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve extra middelen 2016/2017, het overige deel is onttrokken aan de algemene reserve.

Treasurystatuut

Alle overbodige middelen zowel op korte als op lange termijn zijn middels het schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën geparkeerd. Op de betaalrekening is saldogregulatie van toepassing. Net als vorig jaar maakt Stichting Sint Josephscholen gebruik van de schatkistbankieren-faciliteit van het ministerie van Financiën. Net als vorig jaar maakt Stichting Sint Josephscholen geen gebruik van zowel beleggingen als derivaten.

Tabel 11 | Financiële kengetallen

	2020	2019	Signaleringsgrens	Commissie Don
			Ondergrens	Bovengrens
Solvabiliteit	55%	48%	20%	100%
Liquiditeit	1,72	2,15	0,5	1,5
Rentabiliteit	3,83%	6,99%	0%	5%
Kapitalisatiefactor	97%	112%	0%	35%
Signaleringswaarde Eigen Vermogen	€ 18.743.722			
Werkelijk Eigen Vermogen	€ 13.703.472			

5.4 | Financiële kengetallen

Met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en de kapitalisatiefactor hanteert Stichting Sint Josephscholen onderstaande kengetallen. Hier wordt een vergelijking gemaakt met de aanbevolen kengetallen door de commissie Don. In deze aanbevolen kengetallen is geen rekening gehouden met de doordecentralisatie.

Solvabiliteit: eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteit van Stichting Sint Josephscholen geeft aan dat 55% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, wat inhoudt dat 45% van het totale vermogen met vreemd vermogen wordt gefinancierd. Hieruit kan worden geconcludeerd dat Stichting Sint Josephscholen een goede vermogenspositie heeft en in staat is om aan haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

Liquiditeit: de verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen en vorderingen) en de kortlopende schulden.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De liquiditeitsratio geeft aan dat 1,72 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen, nog te betalen posten en overlopende passiva.

Rentabiliteit: resultaat gedeeld door de totale baten.

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief of negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten, ofwel hoeveel procent van de totale opbrengsten is omgezet in het uiteindelijke resultaat.

Stichting Sint Josephscholen heeft van de totale opbrengsten, te weten €26.954.225 een resultaat behaald van €1.032.301. Dit houdt in dat er naast de inzet van elke euro, die ontvangen is in 2020, 3,83% is toegevoegd aan de reserves. In vergelijking met vorig jaar is de ratio afgenomen, hetgeen aangeeft dat in het jaar 2020 het resultaat procentueel lager is dan in 2019.

Kapitalisatiefactor: het balanstotaal gedeeld door de totale baten.

De kapitalisatiefactor helpt om te beoordelen in hoeverre onderwijsinstellingen hun kapitaal efficiënt benutten voor de vervulling van hun taken. De ratio geeft aan dat Stichting Sint Josephscholen boven de bovengrens van de Commissie Don zit.

Signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig Eigen Vermogen:

Om te voorkomen dat onderwijsinstellingen meer eigen vermogen aanhouden dan redelijkerwijs nodig is voor een gezonde bedrijfsvoering, hanteert de inspectie voor het onderwijs met ingang van 2020 de signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen. Het eigen vermogen van SJS is ruim onder de signaleringswaarde.

Tabel 12 | Begroting 2021 totaal Bedragen x € 1.000

	Begroting 2021	Realisatie 2020	Begroting 2020
BATEN			
Rijksbijdrage OC en W	22.865	22.822	22.619
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	472	1.684	1.644
Overige baten	418	2.448	2.196
<i>Totaal baten</i>	<i>23.061</i>	<i>26.954</i>	<i>26.459</i>
LASTEN			
Personeelslasten	20.281	21.272	19.641
Afschrijvingen	1.315	1.040	1.223
Huisvestingslasten	1.824	1.789	1.771
Overige lasten	1.734	1.601	1.707
<i>Totaal lasten</i>	<i>25.153</i>	<i>25.702</i>	<i>24.342</i>
Saldo baten en lasten	- 89	1.252	2.117
Financiële baten en lasten	- 256	- 220	- 277
RESULTAAT	- 344	1.032	1.840

5.5 | Toekomstparagraaf

5.5.1 | Begroting 2021

In de begroting voor 2021 is per school een integrale begroting opgesteld. Tot en met 2020 werd per school een materiële begroting opgesteld, terwijl de salariskosten bovenschools werden begroot. Voor de scholen werd op schooljaarniveau een formatiebegroting opgesteld, waarbij zowel de inkomsten als de uitgaven op basis van een aantal gemiddelden werden herkend. Om beter zicht te krijgen op ontstane verschillen is reeds in 2018 besloten over te stappen op een andere systematiek. De invoering van het integrale begroten op kostenplaats (school)-niveau is parallel gelopen met de implementatie van een nieuw managementinformatiesysteem. Met ingang van 2021 hebben alle schooldirecteuren volledig inzicht in alle opbrengsten en kosten die voor hun school zijn. Tegelijkertijd is ook het allocatiemodel van de middelen herijkt. Jaarlijks wordt een percentage van de personele lumpsuminkomsten ingehouden om de bovenschoolse kosten, waaronder de vervangingspool, de coaches en de inhuur van het administratiekantoor, én het bestuursbureau af te dekken.

Van de materiële lumpsum wordt een jaarlijks vast te stellen percentage ingehouden om het onderhoud van de gebouwen te kunnen waarborgen.

De begroting 2021 is opgesteld op basis van de gerealiseerde kosten van 2020 t/m het derde kwartaal. Voor de baten is gebruik gemaakt van reeds afgegeven beschikkingen en een inschatting van de rijksbijdragen op basis van het leerlingen-aantal van 1 oktober 2020. Het leerlingenaantal is flink gedaald. De rijksbijdragen zijn hoger dan de begroting van 2020 doordat zowel de lumpsum als de middelen *personeel en arbeidsmarkt-beleid* aanmerkelijk zijn geïndexeerd en doordat het inkomsteneffect van het lagere leerlingenaantal slechts 5 maanden (de eerste 5 maanden van het schooljaar 2021-2022) doorwerken in de begroting van 2021. De begrote personeelslasten zijn lager dan de werkelijke personeelslasten van 2020. Naar aanleiding van het lagere aantal leerlingen zijn een aantal bezuinigingen doorgevoerd in de begroting van 2021. Doordat er in het schooljaar 2020-2021 twee nieuwe schoolgebouwen in gebruik zijn genomen, stijgen de afschrijvingen. De huisvestingslasten stijgen met dezelfde reden: de gemeentelijke heffingen voor de nieuwe gebouwen zijn hoger.

5.5.2 | Speerpunten bedrijfsvoering in 2021

In 2020 is nieuw beleid beschreven voor de herallocatie van de middelen. Ook zijn de eerste stappen gezet voor een integrale begroting per school. In 2021 zullen het hiermee samenhangende administratieve proces en de hierbij behorende bevoegdheden opnieuw worden beschreven. Door de andere manier van werken is onder andere de inrichting van de boekhouding aangepast. Het jaar 2021 zal in het teken staan van het finetunen van de nieuwe werkwijze.

5.6 | Continuïteitsparagraaf

De stichting stelt jaarlijks een meerjarenbegroting op. Eind 2020 is een nieuwe meerjarenbegroting opgesteld voor de periode 2021-2025.

5.6.1 | Kengetallen

De afgelopen vijf jaar heeft Stichting Sint Josephscholen een stabiel leerlingenaantal gehad. Daar komt het begrotingsjaar 2021 verandering in. Door de opening van de veertiende basisschool (De Boomgaard) per 1 augustus 2020 was tot nu toe geprognosticeerd dat de daling van het aantal leerlingen in de stad gecompenseerd zou worden door het aantal leerlingen dat naar de nieuwe school in Nijmegen-Noord zou gaan.

De nieuwbouw van huizen loopt echter achter op de planning en hierdoor is het aantal leerlingen per 1 oktober 2020 bij De Boomgaard 25, daar waar in de meerjaren-prognose gerekend was met 100 leerlingen. De verwachting voor deze school is dat het aantal leerlingen het komend jaar zodanig toeneemt dat het werkelijk aantal leerlingen per 1 oktober 2021 conform de prognose zal zijn.

Tegelijkertijd zien we dat het aantal leerlingen op scholen in de stad sneller daalt dan we voorzien hadden. De scholen in de stad hadden op 1 oktober 2020 115 leerlingen minder dan vorig jaar.

Tabel 13 | Kengetallen (stand 31-12)

	2020	2021	2022	2023
PERSONELE BEZETTING IN FTE				
- Management en directie	12,00	12,73	13,00	13,00
- Onderwijzend personeel	228,10	214,37	206,81	207,48
- Onderwijsassistent	11,16	9,87	7,07	8,07
- Overige medewerkers	20,82	20,82	20,82	20,82
Leerlingenaantallen (op 1 oktober)	3.663	3.745	3.751	3.820

Tabel 14 | Balans Bedragen x € 1.000

	Prognose 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
ACTIVA						
Vaste activa	20.278	21.534	24.454	23.491	27.894	27.794
Vlottende activa	5.667	6.855	3.253	3.268	2.888	4.150
Totaal activa	25.945	28.389	27.707	26.759	30.782	31.944
PASSIVA						
Algemene reserve	5.045	4.854	4.854	4.430	4.558	5.460
Bestemmingsreserve	8.660	8.508	8.405	8.390	8.444	8.586
Voorzieningen	546	679	716	707	698	689
Langlopende schulden	7.583	11.216	10.716	10.216	14.066	13.416
Kortlopende schulden	4.110	3.132	3.016	3.016	3.016	3.793
Totaal passiva	25.945	28.389	27.707	26.759	30.782	31.944

Tabel 15 | Staat/Raming van Baten en Lasten Bedragen x € 1.000

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BATEN						
Rijksbijdrage	22.899	22.865	22.927	22.951	24.344	26.001
Overige overheids- bijdragen en subsidies	1.659	1.543	1.593	1.603	1.653	1.703
Overige baten	2.289	657	657	658	673	692
Totaal baten	26.847	25.065	25.177	25.213	26.670	28.396
LASTEN						
Personeelslasten	20.607	20.281	20.062	20.390	21.080	21.900
Afschrijvingen	1.169	1.315	1.424	1.479	1.555	1.562
Huisvestingslasten	1.800	1.824	1.817	1.817	1.832	1.852
Overige lasten	1.992	1.734	1.733	1.733	1.754	1.785
Totaal lasten	25.566	25.154	25.037	25.420	26.222	27.099
Financiële baten en lasten	- 245	- 256	- 243	- 232	- 266	- 253
Totaal resultaat	1.035	- 345	- 103	- 439	182	1.044
Incidentele baten en lasten in totaal resultaat		—		—	—	—

5.6.2 | Meerjarenbegroting

Toelichting op de balans

In de balans van 2021 neemt de boekwaarde van de materiële vaste activa aanzienlijk toe. Dit wordt veroorzaakt door de oplevering van de nieuwbouw van KC TOON en van basisschool De Boomgaard. In 2022 stijgt de waarde van de activa opnieuw. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat er (conform het strategisch huisvestingsplan) in 2022 een basisschool volledig wordt gerenoveerd. Tevens is rekening gehouden met het aangaan van een lening ter financiering van de nieuwbouw. Deze lening is weliswaar aangevraagd in 2020, maar pas in 2021 is de lening goedgekeurd, voor een bedrag van € 4.000.000. De verwachting is dat het resultaat van de organisatie de komende jaren negatief zal zijn. Het bedrag waarmee de stand van de reserve af-/toeneemt in de meerjarenbegroting is het resultaat van de organisatie.

Toelichting op de staat/raming van baten en lasten

De verwachting is dat het leerlingenaantal in 2021 zal stijgen, in 2022 ongeveer gelijk blijft en de jaren daarna zal stijgen. De rijksbijdragen OCV nemen tot en met 2023 slechts licht toe. Dit komt doordat het leerlingenaantal pas vanaf 2023 substantieel stijgt. De overige baten zullen ieder jaar ongeveer gelijk blijven. Onderdeel van de overige baten zijn de huuropbrengsten. Dit zijn voor 80% langlopende contracten met KION.

De personeelslasten zijn in 2021 hoger dan in 2022, doordat in 2021 naar verhouding veel extern personeel wordt ingehuurd en doordat een deel van de bezuinigingen pas per 1 augustus 2021 is doorgevoerd. Vanaf 2023 nemen de personeelslasten echter weer toe en dit wordt veroorzaakt door de salariskosten. Voor De Boomgaard neemt voor ieder komend schooljaar de formatie toe, door de stijging van het aantal leerlingen en met ingang van 2024 is ook personeel begroot op de nieuwe school Hof van Holland.

In verschillende kostensoorten zijn kosten opgenomen om de onderdelen van de strategische visie financieel te borgen. Voor de verschillende thema's zijn kosten begroot in de salariskosten,

kosten voor inhuur van externe expertise, cursuskosten en kosten voor ICT-ondersteuning.

5.6.3 | Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Als gevolg van de steeds krappere arbeidsmarkt voor leerkrachten is de vervangingspool op dit moment vrij groot. Hiervoor is bewust gekozen. Naar aanleiding van het negatieve begrote resultaat is besloten de omvang van de pool met ingang van 2021 te verkleinen. Of de bezuiniging op deze manier kan worden ingevuld, is echter niet zeker. Door de coronapandemie is de vervangingspool nodig om het onderwijs doorgang te kunnen laten vinden. Met deze reden kan het zijn dat de begrote bezuiniging niet haalbaar is.

Het lerarentekort vormt een directe bedreiging voor de kwaliteit van het onderwijs. Het inzetten van tijdelijke noodmaatregelen maakt dat scholen onvoldoende kunnen garanderen dat leerlingen voldoende leertijd krijgen en lessen voldoen aan de basiskwaliteit.

Het leerlingenaantal op enkele scholen is laag. Bij zowel De Driemaster als De Kleine Wereld zijn minder dan 170 leerlingen op de teldatum. Ook het aantal leerlingen op Kindcentrum TOON vertoont al jaren een dalende lijn.

Ook de financiering van schoolgebouwen vormt een risico; deze is niet in overeenkomst met de kosten. Landelijk onderzoek laat zien dat er een groot verschil zit (40%) tussen de werkelijke bouwkosten van scholen en de vergoeding. Toekomstige eisen op het terrein van BENG/ENG en gasloos bouwen zijn hier nog niet in meegenomen.

In 2020 is gebleken dat het samenwerkingsverband passend onderwijs een structurele bezuinigingsopdracht heeft van een half miljoen euro per kalenderjaar op het Platformbudget van Nijmegen. Hoewel ook de reserves worden aangesproken, heeft dit tot gevolg dat de hoogte van inkomsten van het samenwerkingsverband onzeker zijn.

In de begroting is rekening gehouden met extra schoonmaakkosten in verband met corona. Met overige extra kosten die door de coronapandemie kunnen ontstaan, zoals extra kosten door verzuim en verhoogde werkdruk, is in de begroting geen rekening gehouden. Bij hoger verzuim zal de afbouw van de vervangingspool niet verlopen zoals begroot, en zullen de salariskosten hoger zijn dan begroot.

Intern risicobeheersingssysteem

In 2020 is een aanvang gemaakt met het proces om te komen tot een geactualiseerd risicobeheersingssysteem. Door verschillende oorzaken, waaronder langdurige ziekte van de betrokken functionarissen, is dit echter doorgeschoven naar 2021. In het komende jaar zal zowel een nieuwe risico-inventarisatie worden uitgevoerd als het intern risicobeheersingssysteem worden gemoderniseerd.

Coronacrisis

Door de uitbraak van de coronapandemie bestaat er een onzekerheid die naar onze inschatting niet van materieel belang is op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van de instelling. Gezien de bijzondere situatie rondom het coronavirus in combinatie met de branche waarin wij ons bevinden en de steun die door de overheid is uitgesproken, verwachten wij geen continuïteitsissue op deze grond voor de instelling. Wij zijn dan ook van mening dat de waarderingsgrondslagen op basis van continuïteit kunnen worden gehandhaafd. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de instelling.

De conclusie met betrekking tot het uitbreken van de coronacrisis is dat hoewel de situatie onzeker is, wij op dit moment niet van mening zijn dat de gevolgen van het coronavirus een materieel negatief effect zullen hebben op onze financiële conditie of liquiditeit.

Wij hebben in 2020 ervoor gekozen de vervangingspool die wij hebben uit te breiden om het onderwijs zoveel als mogelijk te continueren. Ook zijn onze schoonmaakbedrijven extra ingehuurd zodat de hygiëne op de scholen zo optimaal mogelijk was.

In de risicoparagraaf van de begroting van 2021 is aandacht besteed aan eventuele extra niet begrote kosten als gevolg van de coronacrisis.

JAARVERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

In 2020 is de raad van toezicht 7 keer bijeen geweest voor een reguliere vergadering, tevens zijn er twee themasessies belegd en is de raad enkele malen aanwezig geweest bij een GMR-vergadering.

Zoals reeds eerder aangekondigd hebben we in het afgelopen jaar de transitie naar een two-tier-model afgerond. Alle formaliteiten zijn inmiddels geregeld, maar ook de inhoudelijke en culturele aspecten hebben veel aandacht gehad. Hierbij hebben we onder andere gesproken over onze maatschappelijke opgave en de identiteitsvraag. Tevens is de informatiebehoefte van de raad van toezicht geëxpliciteerd en gedeeld met het bestuur, in het komend jaar willen we dit verder uitwerken. In een afzonderlijke bijeenkomst hebben we ons gebogen over de wijze waarop we inhoud willen geven aan onze toezichthoudende rol. Om de diverse thema's op een adequate wijze te beleggen hebben we een aantal commissies ingesteld, hiermee hopen we tot een verdere professionalisering van onze werkwijze te komen. Ten slotte zijn we erg verheugd met de komst van mevr. Luluk van de Water in haar functie als ambtelijk secretaris.

Gedurende het jaar zijn we voortdurend op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen met betrekking tot de coronapandemie, hierdoor hebben we een goed beeld gekregen van de wijze waarop de stichting reageerde op de ontstane situatie.

Mede onder invloed van de pandemie is het vierjaarlijks kwaliteitsonderzoek van de inspectie op een alternatieve wijze opgezet, het getuigt van vertrouwen in de basiskwaliteit van onze scholen dat de inspectie heeft gekozen voor deze lichte variant. Het resultaat van dit onderzoek is uiteraard met ons gedeeld.

Helaas is het voor de raad van toezicht dit jaar vanwege de coronapandemie niet mogelijk geweest om werkbezoeken op scholen uit te voeren.

Op basis van de eerder vastgestelde strategische visie worden nu een aantal zaken verder uitgewerkt. Het strategisch personeelsplan is hier een voorbeeld van. Juist dit thema heeft ook veel aandacht van de raad van toezicht, dit mede gezien de krappe arbeidsmarkt. Goed om te constateren dat de stichting als een aantrekkelijke werkgever wordt beschouwd en aldus nog geen echte knelpunten ervaart. Ook de diverse directiewisselingen zijn besproken met de raad van toezicht.

Evenals verleden jaar hebben de diverse bouwactiviteiten ook dit jaar de nodige aandacht gekregen. Dit in relatie tot de ontwikkeling van het aantal leerlingen, de financiën en de strategische visie.

Ten slotte hebben we helaas afscheid moeten nemen van onze bestuurder, uiteraard heeft de procedure rondom de opvolging de nodige aandacht gevraagd. Reflecterend op dit proces kunnen we concluderen dat er op een zeer constructieve en voortvarende wijze is gewerkt, met een positief resultaat tot gevolg.

Colofon

Tekst

Fien Wijnen, Deborah Houx, Luluk van de Water,
Lowi van der Mark en Harry Gerichhausen

Redactie

DusDialogisch, Cuijk

Vormgeving

Eric Paul Kuijpers en Kukel ontwerpt, Nijmegen

© 2021 Stichting Sint Josephscholen Nijmegen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.